

PARLAMENT EUROPEJSKI

2014 - 2019

Dokument z posiedzenia

A8-0178/2015

3.6.2015

SPRAWOZDANIE

w sprawie „Prawa człowieka a technologia: wpływ systemów inwigilacji i nadzoru na prawa człowieka w państwach trzecich”
(2014/2232(INI))

Komisja Spraw Zagranicznych

Sprawozdawczyni: Marietje Schaake

PR_INI

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI	17

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie „Prawa człowieka a technologia: wpływ systemów inwigilacji i nadzoru na prawa człowieka w państwach trzecich” (2014/2232(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka oraz Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych, w szczególności jego art. 19,
- uwzględniając ramy strategiczne Unii Europejskiej w dziedzinie praw człowieka i demokracji, przyjęte przez Radę w dniu 25 czerwca 2012 r.¹,
- uwzględniając wytyczne UE w sprawie praw człowieka dotyczące wolności wypowiedzi w internecie i poza nim, przyjęte przez Radę (do Spraw Zagranicznych) w dniu 12 maja 2014 r.²,
- uwzględniając wytyczne dla sektora technologii informacyjno-komunikacyjnych dotyczące realizacji wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, opublikowane przez Komisję w z czerwca 2013 r.,
- uwzględniając sprawozdanie Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) z dnia 15 grudnia 2011 r. zatytułowane „Wolność wypowiedzi w internecie”³ oraz sprawozdanie specjalnego przedstawiciela ds. wolności mediów przy Stałej Radzie OBWE z dnia 27 listopada 2014 r.⁴,
- uwzględniając sprawozdanie specjalnego sprawozdawcy ONZ w sprawie propagowania i ochrony praw człowieka i podstawowych wolności w warunkach walki z terroryzmem z dnia 23 września 2014 r. (A/69/397)⁵,
- uwzględniając sprawozdanie Biura Wysokiego Komisarza NZ ds. Praw Człowieka z dnia 30 czerwca 2014 r. zatytułowane „Prawo do prywatności w erze cyfrowej”⁶,
- uwzględniając sprawozdanie specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. wolności opinii i wypowiedzi z dnia 17 kwietnia 2013 r. (A/HRC/23/40), zawierające analizę wpływu nadzorowania komunikacji przez państwa na poszanowanie praw człowieka w zakresie prywatności oraz wolności opinii i wypowiedzi,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Zagadnień Prawnych i Praw Człowieka Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy z dnia 26 stycznia 2015 r. w sprawie

¹ http://eeas.europa.eu/delegations/un_geneva/press_corner/focus/events/2012/20120625_en.htm.

² http://eeas.europa.eu/delegations/documents/eu_human_rights_guidelines_on_freedom_of_expression_online_and_offline_en.pdf.

³ <http://www.osce.org/fom/80723?download=true>.

⁴ <http://www.osce.org/fom/127656?download=true>.

⁵ <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N14/545/19/PDF/N1454519.pdf?OpenElement>.

⁶ http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/RegularSessions/Session27/Documents/A-HRC-27-37_en.doc.

„Masowego nadzoru”¹,

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie realizowanych przez Agencję Bezpieczeństwa Narodowego Stanów Zjednoczonych programów nadzoru, organów nadzoru w różnych państwach członkowskich UE oraz ich wpływu na prawa podstawowe obywateli UE oraz na współpracę transatlantycką w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych²,
- uwzględniając sprawozdanie specjalnego przedstawiciela Sekretarza Generalnego ONZ ds. respektowania praw człowieka przez korporacje transnarodowe i inne przedsiębiorstwa z dnia 21 marca 2011 r., zatytułowane „Wytyczne dotyczące biznesu i praw człowieka: wdrażanie ram Organizacji Narodów Zjednoczonych »Ochrona, poszanowanie i naprawa«”³,
- uwzględniając wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych⁴ oraz sprawozdanie roczne z 2014 r. dotyczące wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych⁵,
- uwzględniając sprawozdanie roczne Internetowej Korporacji ds. Nadawania Nazw i Numerów z 2013 r.⁶,
- uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów z dnia 12 lutego 2014 r. zatytułowany „Polityka wobec internetu i zarządzanie internetem: rola Europy w kształtowaniu przyszłości zarządzania internetem”⁷,
- uwzględniając oświadczenie z konferencji wielostronnej NETmundial przyjęte w dniu 24 kwietnia 2014 r.⁸,
- uwzględniając podsumowanie przewodniczącego dziewiątego Forum Zarządzania Internetem, które odbyło się w Stambule w dniach 2–5 września 2014 r.,
- uwzględniając obowiązujące środki ograniczające Unii Europejskiej, z których część obejmuje embarga na sprzęt telekomunikacyjny, technologie informacyjno-komunikacyjne i narzędzia służące do monitorowania,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 599/2014 z

¹ <http://website-pace.net/documents/19838/1085720/20150126-MassSurveillance-EN.pdf/df5aae25-6cfe-450a-92a6-e903af10b7a2>.

² Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0230.

³

http://www.ohchr.org/Documents/Publications/GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf?v=1392752313000/_/jcr:system/jcr:versionstorage/12/52/13/125213a0-e4bc-4a15-bb96-9930bb8fb6a1/1.3/jcr:frozensnode

⁴ <http://www.oecd.org/daf/inv/mne/48004323.pdf>

⁵ <http://www.oecd-ilibrary.org/docserver/download/2014091e.pdf?expires=1423160236&id=id&accname=ocid194994&checksum=D1FC664FBCEA28FC856AE63932715B3C>

⁶ <https://www.icann.org/en/system/files/files/annual-report-2013-en.pdf>

⁷ COM(2014)0072.

⁸ <http://netmundial.br/wp-content/uploads/2014/04/NETmundial-Multistakeholder-Document.pdf>

dnia 16 kwietnia 2014 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 428/2009 ustanawiające wspólnotowy system kontroli wywozu, transferu, pośrednictwa i tranzytu w odniesieniu do produktów podwójnego zastosowania¹,

- uwzględniając wspólne oświadczenie Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji w sprawie przeglądu systemu kontroli wywozu produktów podwójnego zastosowania z dnia 16 kwietnia 2014 r.²,
- uwzględniając decyzje przyjęte na 19. posiedzeniu plenarnym Porozumienia z Wassenaar w sprawie kontroli eksportu broni konwencjonalnej oraz towarów i technologii podwójnego zastosowania, które odbyło się w Wiedniu w dniach 3–4 grudnia 2013 r.,
- uwzględniając komunikat Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego z dnia 24 kwietnia 2014 r., zatytułowany „Przegląd polityki kontroli wywozu: zapewnienie bezpieczeństwa i konkurencyjności w zmieniającym się świecie”³,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 21 listopada 2014 r. w sprawie przeglądu polityki kontroli wywozu,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 grudnia 2012 r. w sprawie strategii wolności cyfrowej w polityce zagranicznej UE⁴,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 czerwca 2013 r. w sprawie wolności prasy i mediów⁵,
- uwzględniając swoje rezolucje w sprawie drastycznych przypadków łamania praw człowieka, demokracji i praworządności, budzących zaniepokojenie w sprawach dotyczących wolności cyfrowych,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 marca 2015 r. w sprawie priorytetów UE w Radzie Praw Człowieka ONZ w 2015 r.⁶,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 lutego 2015 r. w sprawie przedłużenia mandatu Forum Zarządzania Internetem⁷,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie realizowanych przez NSA amerykańskich programów nadzoru, organów nadzoru w różnych państwach członkowskich oraz ich wpływu na prawa podstawowe obywateli UE⁸,
- uwzględniając swoją rezolucję w sprawie rocznego sprawozdania dotyczącego praw człowieka i demokracji na świecie za rok 2013 oraz polityki Unii Europejskiej w tym

¹ Dz.U. L 173 z 12.6.2014.

² Dz.U. L 173 z 12.6.2014.

³ COM(2014)0244.

⁴ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0470.

⁵ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0274.

⁶ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0079.

⁷ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0033.

⁸ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0230.

zakresie¹,

- uwzględniając pisemne zeznania Edwarda Snowdena przekazane Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych w marcu 2014 r.²,
 - uwzględniając europejską konwencję praw człowieka oraz trwające negocjacje dotyczące przystąpienia UE do tej konwencji,
 - uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A8-0178/2015),
- A. mając na uwadze, że rozwój technologii i dostęp do otwartego internetu mają coraz większe znaczenie dla umożliwiania i zapewniania wykonywania praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich pełnego poszanowania, gdyż wywierają pozytywny wpływ, rozszerzając zakres wolności wypowiedzi, dostępu do informacji, prawa do prywatności oraz wolności zrzeszania się i zgromadzeń na całym świecie;
- B. mając na uwadze, że systemy technologiczne mogą być niewłaściwie użyte jako narzędzia łamania praw człowieka przez cenzurę, nadzór, nieuprawniony dostęp do urzędzeń, zagłuszanie, przechwytywanie, lokalizowanie i śledzenie informacji i osób;
- C. mając na uwadze, że w celu łamania praw człowieka takie działania podejmują podmioty publiczne i prywatne, w tym rządy i organy ścigania, a także organizacje przestępcze i sieci terrorystyczne;
- D. mając na uwadze, że kontekst, w jakim opracowywane i wykorzystywane są technologie informacyjno-komunikacyjne, w znacznym stopniu determinuje wpływ, jaki mogą one mieć na propagowanie lub łamanie praw człowieka; mając na uwadze, że technologie informacyjne, szczególnie oprogramowanie, rzadko służą jednemu celowi i zazwyczaj mają podwójne zastosowanie, jeżeli chodzi o potencjał łamania praw człowieka, przy czym oprogramowanie jest również formą wypowiedzi;
- E. mając na uwadze, że technologie informacyjno-komunikacyjne były kluczowymi narzędziami, które pomogły zorganizować ruchy i protesty społeczne w różnych państwach, szczególnie tych, w których rządy sprawował autorytarny reżim;
- F. mając na uwadze, że ocena wpływu kontekstu, w jakim stosowane będą dane technologie, na prawa człowieka jest uzależniona od siły krajowych i regionalnych ram prawnych regulujących stosowanie technologii, a także od zdolności instytucji politycznych i sądowniczych do nadzorowania stosowania tych technologii;
- G. mając na uwadze, że podmioty prywatne odgrywają coraz istotniejszą rolę w domenie

¹ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0076.

²

<http://www.europarl.europa.eu/document/activities/cont/201403/20140307ATT80674/20140307ATT80674EN.pdf>.

- cyfrowej we wszystkich sferach życia społecznego, ale w dalszym ciągu nie wprowadzono środków ochronnych uniemożliwiających im nadmierne ograniczanie praw podstawowych i swobód; mając na uwadze, że w konsekwencji podmioty prywatne odgrywają aktywniejszą rolę w ocenie legalności treści oraz opracowywaniu systemów bezpieczeństwa cybernetycznego i systemów nadzoru, co może mieć szkodliwy wpływ na poszanowanie praw człowieka na całym świecie;
- H. mając na uwadze, że internet to rewolucyjne narzędzie, jeśli chodzi o możliwości wymiany wszelkiego rodzaju danych, informacji i wiedzy;
 - I. mając na uwadze, że szyfrowanie to ważna metoda pomagająca zabezpieczać systemy łączności i chronić korzystające z nich osoby;
 - J. mając na uwadze, że wielostronny model podejmowania decyzji okazał się korzystny dla zarządzania internetem jako proces zapewniający istotny, niewykluczający nikogo i oparty na zasadzie odpowiedzialności udział wszystkich zainteresowanych stron, w tym rządów, społeczeństwa obywatelskiego, społeczności technicznych i naukowych, sektora prywatnego i użytkowników;
 - K. mając na uwadze, że agencje wywiadowcze regularnie obchodzą protokoły i produkty kryptograficzne, by móc śledzić komunikację i przechwytywać dane; mając na uwadze, że Agencja Bezpieczeństwa Narodowego USA (NSA) zgromadziła informacje o znacznej liczbie tzw. błędów zero-day, czyli słabości zabezpieczeń teleinformatycznych, o których nie wie jeszcze opinia publiczna ani sprzedawca produktu; mając na uwadze, że takie działania podważają światowe wysiłki na rzecz poprawy bezpieczeństwa teleinformatycznego;
 - L. mając na uwadze, że służby wywiadowcze zlokalizowane w UE uczestniczyły w działaniach naruszających prawa człowieka;
 - M. mając na uwadze, że nadzór sądowniczy i demokratyczny oraz środki ochronne są w dużej mierze zbyt słabo rozwinięte wobec zachodzącego dynamicznego postępu technologicznego;
 - N. mając na uwadze, że środki w zakresie (cyber)bezpieczeństwa i walki z terroryzmem obejmujące technologie informacyjno-komunikacyjne oraz monitorowanie internetu mogą mieć znaczny szkodliwy wpływ na przestrzeganie praw człowieka i wolności jednostki na całym świecie, w tym na prawa i wolności obywateli UE mieszkających lub podróżujących za granicą, zwłaszcza wobec braku podstawy prawnej wprowadzającej zasady konieczności, proporcjonalności oraz nadzoru demokratycznego i sądowniczego;
 - O. mając na uwadze, że filtrowanie internetu i nadzorowanie komunikacji podważają zdolność obrońców praw człowieka do czerpania korzyści z internetu i przekazywania newralgicznych informacji, a także naruszają postanowienia kilku artykułów Powszechnej deklaracji praw człowieka, która gwarantuje każdej osobie prawo do prywatności i wolności wypowiedzi;
 - P. mając na uwadze, że zarówno bezpieczeństwo cyfrowe, jak i wolność cyfrowa są

niezbędne i nie można jednego zastąpić drugim, lecz powinny się wzajemnie wzmacniać;

- Q. mając na uwadze, że w kwestii wolności cyfrowych Unia Europejska będzie wzorem tylko wtedy, gdy będą one zagwarantowane w samej UE; mając na uwadze, że kluczowe znaczenie ma w związku z tym przyjęcie unijnego pakietu ochrony danych;
- R. mając na uwadze, że stawką są w tym przypadku dalekosiężne interesy społeczne, takie jak ochrona praw podstawowych, które nie powinny zależeć wyłącznie od rynku, lecz wymagają regulacji;
- S. mając na uwadze, że przestrzeganie praw podstawowych i zasad praworządności oraz skuteczny nadzór parlamentarny nad służbami wywiadowczymi korzystającymi z cyfrowych technologii nadzoru to ważny element współpracy międzynarodowej;
- T. mając na uwadze, że przedsiębiorstwa z siedzibą w UE mają znaczny udział w światowym rynku technologii informacyjno-komunikacyjnych, zwłaszcza jeśli chodzi o wywóz technologii służących do nadzoru, śledzenia, naruszania prywatności i monitoringu;
- U. mając na uwadze, że wprowadzenie kontroli wywozu nie powinno mieć negatywnego wpływu na uzasadnione badania nad bezpieczeństwem teleinformatycznym ani na opracowywanie narzędzi zapewniających takie bezpieczeństwo, nieprowadzone w celach przestępczych;
- 1. uznaje, że prawa człowieka i podstawowe wolności są powszechne i muszą być chronione na całym świecie, niezależnie od tego, w jakiej formie się wyrażają; podkreśla, że nadzorowanie komunikacji samo w sobie stanowi ingerencję w prawo do prywatności i wypowiedzi, jeżeli taki nadzór wykracza poza odpowiednie ramy prawne;
- 2. wzywa Komisję do zapewnienia spójności między działaniami zewnętrznymi UE a jej wewnętrzną polityką dotyczącą technologii informacyjno-komunikacyjnych;
- 3. uważa, że ujawniony przez Edwarda Snowdena aktywny współudział niektórych państw członkowskich UE w masowej inwigilacji obywateli i szpiegowaniu przywódców politycznych przez NSA poważnie zaszkodził wiarygodności unijnej polityki praw człowieka i podważył globalne zaufanie do korzyści płynących z technologii informacyjno-komunikacyjnych;
- 4. przypomina państwom członkowskim i zainteresowanym agencjom UE, w tym Europolowi i Eurojustowi, o obowiązkach nałożonych na nie w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej oraz o obowiązku przestrzegania międzynarodowego prawa praw człowieka i celów polityki zewnętrznej UE, co oznacza nieudostępnianie danych wywiadowczych, które mogą prowadzić do łamania praw człowieka w państwie trzecim, i niewykorzystywanie informacji uzyskanych na skutek złamania praw człowieka, takiego jak bezprawny nadzór, poza granicami UE;
- 5. podkreśla, że wpływ technologii na poprawę przestrzegania praw człowieka powinien być uwzględniany we wszystkich stosownych dziedzinach polityki i programach UE,

- aby propagować ochronę praw człowieka oraz zasady demokracji, praworządności i dobrych rządów, jak również pokojowe rozwiązywanie konfliktów;
6. wzywa do aktywnego rozwijania i rozpowszechniania technologii, które pomagają chronić prawa człowieka i ułatwiają korzystanie z praw i wolności cyfrowych oraz bezpieczeństwa, jednocześnie propagując najlepsze praktyki i odpowiednie ramy prawne, a zarazem gwarantują bezpieczeństwo i nienaruszalność danych osobowych; wzywa UE i państwa członkowskie w szczególności, by aktywnie wspierały wykorzystywanie i rozwijanie na świecie otwartych standardów oraz wolnego i opartego na otwartych źródłach oprogramowania i technologii kryptograficznych;
 7. wzywa UE do zwiększenia wsparcia dla podmiotów działających na rzecz poprawy bezpieczeństwa i standardów ochrony prywatności w technologiach informacyjno-komunikacyjnych na wszystkich poziomach, w tym standardów dotyczących sprzętu komputerowego, oprogramowania i komunikacji, jak również opracowywania sprzętu komputerowego i oprogramowania zgodnie z zasadą uwzględniania prywatności na etapie projektowania;
 8. wzywa do utworzenia funduszu na rzecz praw człowieka i technologii w ramach Europejskiego Instrumentu na rzecz Wspierania Demokracji i Praw Człowieka (EIDHR);
 9. wzywa samą UE, a w szczególności Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ), do stosowania technologii szyfrowania w komunikacji z obrońcami praw człowieka, aby uniknąć ich narażania i chronić własną komunikację z podmiotami zewnętrznymi przed inwigilacją;
 10. wzywa UE, by przyjęła wolne i oparte na otwartych źródłach oprogramowanie oraz by zachęcała do tego inne podmioty, ponieważ tego typu oprogramowanie zapewnia większe bezpieczeństwo i większe poszanowanie praw człowieka;
 11. zwraca uwagę na znaczenie rozwoju technologii informacyjno-komunikacyjnych na obszarach dotkniętych konfliktami z myślą o wspieraniu działań na rzecz budowania pokoju przez zapewnienie bezpiecznej komunikacji między stronami zaangażowanymi w pokojowe rozwiązywanie konfliktów;
 12. wzywa do wdrożenia warunków, wskaźników i procedur sprawozdawczych służących zapewnieniu, że wsparcie finansowe i techniczne UE przeznaczone na rozwój nowych technologii w państwach trzecich nie jest wykorzystywane w sposób stanowiący łamanie praw człowieka;
 13. wzywa Komisję i Radę, by aktywnie współpracowały z rządami państw trzecich oraz by wykorzystywały istniejące europejskie mechanizmy wsparcia i instrumenty polityczne do wspierania, szkolenia i umacniania pozycji obrońców praw człowieka, działaczy społeczeństwa obywatelskiego i niezależnych dziennikarzy w bezpieczny sposób wykorzystujących w swoich działaniach technologie informacyjno-komunikacyjne, a także by propagowały powiązane prawa podstawowe, takie jak nieograniczony dostęp do informacji w internecie, prawo do prywatności i ochrony danych osobowych, wolność wypowiedzi, wolność zgromadzeń i stowarzyszeń oraz wolność prasy i

wolność publikowania informacji w internecie;

14. zwraca uwagę na trudną sytuację osób zgłaszających przypadki naruszenia i ich zwolenników, w tym dziennikarzy, po ogłoszeniu doniesień o nieuczciwych praktykach nadzorczych w państwach trzecich; uważa, że takie osoby powinny być uznawane za obrońców praw człowieka, co oznacza, że zasługują one na ochronę ze strony UE, zgodnie z wytycznymi UE w sprawie obrońców praw człowieka; ponawia apel do Komisji i państw członkowskich o szczegółowe rozpatrzenie możliwości przyznania osobom zgłaszającym przypadki naruszeń międzynarodowej ochrony przed ściganiem;
15. ubolewa, że środki bezpieczeństwa, w tym środki służące do walki z terroryzmem, są coraz częściej wykorzystywane jako pretekst do naruszania prawa do prywatności i do ograniczania uzasadnionych działań obrońców praw człowieka, dziennikarzy i działaczy politycznych; ponownie wyraża zdecydowane przekonanie, że bezpieczeństwo narodowe nie może nigdy uzasadniać programów nieukierunkowanej, tajnej lub masowej inwigilacji; apeluje, by takie środki były realizowane w ścisłej zgodności z zasadami praworządności i standardami praw człowieka, w tym z prawem do prywatności i ochrony danych;
16. wzywa ESDZ i Komisję, by w politycznym dialogu z państwami trzecimi oraz w programach współpracy rozwojowej propagowała demokratyczny nadzór nad służbami bezpieczeństwa i służbami wywiadowczymi; wzywa Komisję do wspierania organizacji społeczeństwa obywatelskiego i organów ustawodawczych w państwach trzecich działających na rzecz wzmocnienia kontroli, przejrzystości i odpowiedzialności krajowych służb bezpieczeństwa; wzywa do ujęcia konkretnych zobowiązań w tym zakresie w przyszłym planie działań UE na rzecz praw człowieka i demokratyzacji;
17. wzywa Radę i Komisję, by we wszystkich formach kontaktu z państwami trzecimi, w tym w ramach negocjacji akcesyjnych, negocjacji handlowych, dialogów dotyczących praw człowieka i w kontaktach dyplomatycznych, propagowały wolności cyfrowe i nieograniczony dostęp do internetu;
18. zauważa, że internet stał się przestrzenią publiczną i miejscem prowadzenia handlu, którego nieodłącznymi elementami są swobodny przepływ informacji i dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnych; podkreśla w związku z tym, że należy jednocześnie propagować i chronić wolności cyfrowe i wolny handel;
19. apeluje, by do wszystkich porozumień z państwami trzecimi włączano klauzule warunkowości jednoznacznie odnoszące się do konieczności propagowania, gwarantowania i poszanowania wolności cyfrowych, neutralności sieci, niecenzurowanego i nieograniczonego dostępu do internetu, prawa do prywatności i ochrony danych;
20. wzywa UE, by przeciwdziałała uznawaniu za przestępstwo stosowania przez obrońców praw człowieka technologii kryptograficznych, narzędzi pomijania cenzury i narzędzi ochrony prywatności, odmawiając ograniczania stosowania technologii kryptograficznych na terytorium UE, oraz by kwestionowała postępowanie rządów państw trzecich, które stawiają takie obrońcom praw człowieka;

21. wzywa UE, by przeciwdziałała uznawaniu za przestępstwo stosowania przez obrońców praw człowieka technologii kryptograficznych, narzędzi pomijania cenzury i narzędzi ochrony prywatności, odmawiając ograniczania stosowania technologii kryptograficznych na terytorium UE, oraz by kwestionowała postępowanie rządów państw trzecich, które uznają stosowanie takich narzędzi za przestępstwo;
22. podkreśla, że skuteczna polityka rozwojowa UE i polityka w dziedzinie praw człowieka wymaga upowszechnienia technologii informacyjno-komunikacyjnych i wyeliminowanie przepaści cyfrowej przez zapewnienie podstawowej infrastruktury technologicznej i ułatwienie dostępu do wiedzy i informacji z myślą o propagowaniu umiejętności cyfrowych, a w stosownych przypadkach również przez propagowanie stosowania otwartych standardów w dokumentach oraz wolnego i opartego na otwartych standardach oprogramowania, by zapewnić otwartość i przejrzystość (zwłaszcza w instytucjach publicznych) – w tym ochronę danych w sferze cyfrowej na całym świecie – oraz lepsze zrozumienie potencjalnych niebezpieczeństw i korzyści płynących z technologii informacyjno-komunikacyjnych;
23. apeluje do Komisji o wspieranie likwidacji barier cyfrowych, jakie muszą pokonywać osoby niepełnosprawne; uznaje za niezwykle ważne, by polityka rozwojowa UE i jej polityka w dziedzinie rozwoju i promocji praw człowieka na świecie zmierzały do zmniejszenia wykluczenia cyfrowego osób niepełnosprawnych oraz do oferowania szerszego zakresu praw, zwłaszcza jeśli chodzi o dostęp do wiedzy, udział w świecie cyfrowym i dostęp do nowych możliwości ekonomicznych i społecznych oferowanych przez internet;
24. podkreśla, że zgodne z prawem cyfrowe gromadzenie i rozpowszechnianie dowodów na łamanie praw człowieka może się przyczynić do ogólnoświatowej walki z bezkarnością i terroryzmem; jest zdania, że w przypadkach należycie uzasadnionych na mocy międzynarodowego prawa (karnego) materiały takie powinny być dopuszczane jako dowody w postępowaniach sądowych, zgodnie z międzynarodowymi, regionalnymi i konstytucyjnymi klauzulami ochronnymi; zaleca ustanowienie w dziedzinie międzynarodowego prawa karnego mechanizmów wprowadzania procedur potwierdzania i zbierania takich danych o celów dowodowych w postępowaniach sądowych;
25. wyraża ubolewanie, że niektóre technologie i usługi informacyjno-komunikacyjne wytworzone w UE są sprzedawane i mogą być wykorzystywane w państwach trzecich przez osoby prywatne, przedsiębiorstwa i władze do łamania praw człowieka przez cenzurę, masowy nadzór, zagłuszanie, przechwytywanie, monitorowanie, lokalizowanie i śledzenie obywateli i ich działań w sieciach telefonii (komórkowej) i internecie; jest zaniepokojony faktem, że niektóre przedsiębiorstwa z siedzibą w UE dostarczają być może technologii i świadczą usługi umożliwiające tego rodzaju łamanie praw człowieka;
26. zauważa, że zagrożenia dla bezpieczeństwa Unii Europejskiej, jej państw członkowskich i państw trzecich często pochodzą od pojedynczych osób lub małych grup korzystających z sieci komunikacji cyfrowej do planowania i przeprowadzania ataków, a narzędzia i taktyki niezbędne do obrony przed takimi zagrożeniami wymagają

- nieustannych przeglądów i aktualizacji;
27. uważa, że masowy nadzór nieuzasadniony zwiększonym ryzykiem ataków i zagrożeń terrorystycznych narusza zasady konieczności i proporcjonalności, a zatem stanowi złamanie praw człowieka;
 28. wzywa państwa członkowskie do propagowania pełnego nadzoru demokratycznego nad działaniami służb wywiadowczych w państwach trzecich oraz do sprawdzania, czy służby te działają przy pełnym poszanowaniu zasad praworządności, i do pociągania do odpowiedzialności służb i osób działających niezgodnie z prawem;
 29. zachęca państwa członkowskie, by wobec zwiększonej współpracy i wymiany informacji między państwami członkowskimi a państwami trzecimi (w tym z wykorzystaniem cyfrowych środków nadzoru) zagwarantowały demokratyczną kontrolę nad takimi służbami i ich działaniami przez odpowiedni wewnętrzny nadzór ze strony władz wykonawczych i sądowniczych oraz niezależnych organów parlamentarnych;
 30. podkreśla, że w prawie UE należy przyjąć zasady społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw i kryteria dotyczące projektowania z uwzględnieniem praw człowieka jako innowacyjne rozwiązania techniczne umożliwiające ochronę praw człowieka, aby zapewnić, że dostawcy usług internetowych, twórcy oprogramowania, producenci sprzętu, usługi i media społecznościowe, operatorzy telefonii komórkowej oraz inne podmioty będą uwzględniały prawa człowieka przynależne użytkownikom końcowym na całym świecie;
 31. wzywa UE do zapewnienia większej przejrzystości w relacjach między operatorami telefonii komórkowej lub dostawcami usług internetowych a rządami, a także do apelowania o to w stosunkach z państwami trzecimi, przez wymaganie od operatorów i dostawców usług internetowych corocznego publikowania szczegółowych sprawozdań na temat przejrzystości, w tym sprawozdań dotyczących działań nakazanych przez władze, jak również powiązań finansowych między organami publicznymi a operatorami i dostawcami usług internetowych;
 32. przypomina przedsiębiorcom o odpowiedzialności za przestrzeganie praw człowieka w działaniach prowadzonych na całym świecie, niezależnie od tego, gdzie są zlokalizowani ich użytkownicy i czy państwo przyjmujące wypełnia własne zobowiązania w zakresie praw człowieka; wzywa przedsiębiorstwa z sektora technologii informacyjno-komunikacyjnych, szczególnie przedsiębiorstwa mające siedzibę na terytorium UE, do wdrożenia wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, w tym przez wprowadzenie polityki należytej staranności i mechanizmów ochronnych dotyczących zarządzania ryzykiem, a także przez zapewnienie skutecznych środków zaradczych na wypadek, gdyby ich działania spowodowały naruszenie praw człowieka lub przyczyniły się do niego;
 33. podkreśla konieczność skuteczniejszego wdrożenia i monitorowania unijnych regulacji i sankcji dotyczących technologii informacyjno-komunikacyjnych, w tym wykorzystania mechanizmów uniwersalnych, aby zapewnić, że wszystkie strony, w tym państwa członkowskie przestrzegały prawodawstwa i by utrzymano równe warunki działania;

34. podkreśla, że poszanowanie praw podstawowych jest niezbędnym elementem skutecznej polityki antyterrorystycznej, w tym stosowania cyfrowych technologii nadzoru;
35. z zadowoleniem przyjmuje postanowienia Porozumienia z Wassenaar z grudnia 2013 r. w sprawie kontroli wywozu narzędzi służących do nadzoru, egzekwowania prawa i zbierania informacji wywiadowczych oraz sieciowych systemów nadzoru; przypomina, że unijny system dotyczący produktów o podwójnym zastosowaniu, zwłaszcza rozporządzenie UE w tej sprawie, są nadal bardzo niepełne, jeśli chodzi o skuteczną i systematyczną kontrolę wywozu szkodliwych technologii informacyjno-komunikacyjnych do państw niedemokratycznych;
36. w kontekście nadchodzącego przeglądu i aktualizacji polityki dotyczącej technologii podwójnego zastosowania wzywa Komisję do szybkiego przedstawienia wniosku dotyczącego inteligentnej i skutecznej polityki ograniczania i regulacji komercyjnego wywozu usług związanych z wdrażaniem i stosowaniem tzw. technologii podwójnego zastosowania, uwzględniającej potencjalnie szkodliwy wywóz produktów i usług informacyjno-komunikacyjnych do państw trzecich, zgodnie z uzgodnieniami zawartymi we wspólnym oświadczeniu Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji z kwietnia 2014 r.; wzywa Komisję do ujęcia w tej polityce skutecznych środków ochronnych, by takie kontrole wywozu nie zaszkodziły badaniom, w tym badaniom naukowym i badaniom w obszarze bezpieczeństwa teleinformatycznego;
37. podkreśla, że Komisja powinna w krótkim czasie być w stanie przekazywać przedsiębiorstwom mającym wątpliwości, czy powinny złożyć wniosek o wydanie pozwolenia na wywóz, aktualne informacje o legalności lub potencjalnie szkodliwych skutkach ewentualnych transakcji;
38. wzywa Komisję do przedłożenia wniosków dotyczących przeglądu metod wykorzystywania norm UE dotyczących technologii informacyjno-komunikacyjnych do zapobiegania potencjalnie szkodliwym skutkom wywozu takich technologii lub innych usług do państw trzecich, w których pojęć takich, jak „uprawnione przechwytywanie”, nie można uznać za równoważne z pojęciami stosowanymi przez Unię Europejską, lub np. w przeszłości nie przestrzegano praw człowieka albo nie są stosowane zasady praworządności;
39. ponownie stwierdza, że standardy unijne, w szczególności Karta praw podstawowych Unii Europejskiej, powinny mieć decydujące znaczenie w ocenie przypadków wykorzystywania technologii podwójnego zastosowania w sposób, który może ograniczać prawa człowieka;
40. wzywa do opracowania polityki umożliwiającej regulację sprzedaży programów wykorzystujących słabości i błędy „zero-day exploit”, aby uniknąć wykorzystywania ich do cyberataków lub uzyskiwania nieuprawnionego dostępu do urządzeń, prowadzącego do łamania praw człowieka, przy czym regulacje takie nie mogą mieć istotnego wpływu na prowadzone w uczciwych zamiarach badania naukowe i inne nadania nad bezpieczeństwem;
41. ubolewa, że niektóre europejskie i międzynarodowe przedsiębiorstwa działające w UE,

- które handlują technologiami podwójnego zastosowania mającymi potencjalnie szkodliwy wpływ na poszanowanie praw człowieka, aktywnie współpracują z reżimami łamiącymi prawa człowieka;
42. z naciskiem wzywa Komisję, by publicznie wykluczyła przedsiębiorstwa angażujące się w takie działania z unijnych procedur przetargowych, finansowania badań i rozwoju i wszelkich innych form wsparcia finansowego;
 43. wzywa Komisję do zwrócenia szczególnej uwagi na aspekt praw człowieka w procedurach zamówień publicznych na sprzęt technologiczny, szczególnie w państwach stosujących niewiarygodne praktyki w tej dziedzinie;
 44. wzywa Komisję i Radę, by na forach zarządzania internetem aktywnie broniły otwartego internetu, wielostronnych procedur decyzyjnych, neutralności internetu, wolności cyfrowych i gwarancji ochrony danych osobowych w państwach trzecich;
 45. potępia osłabianie oraz podważanie protokołów i produktów kryptograficznych, zwłaszcza przez służby wywiadowcze chcące przechwytywać zaszyfrowane informacje;
 46. przestrzega przed prywatyzacją egzekwowania prawa przez przedsiębiorstwa internetowe i dostawców usług internetowych;
 47. wzywa do doprecyzowania norm i standardów stosowanych przed podmioty prywatne przy opracowywaniu ich systemów;
 48. przypomina o znaczeniu oceny kontekstu, w jakim wykorzystywane są technologie, dla dokonania pełnej oceny ich wpływu na poszanowanie praw człowieka;
 49. jednoznacznie wzywa do propagowania narzędzi umożliwiających anonimowe korzystanie z internetu lub używanie pseudonimu oraz kwestionuje jednostronny pogląd, zgodnie z którym takie narzędzia umożliwiają tylko prowadzenie działań przestępczych, a nie wzmacniają pozycji osób działających na rzecz praw człowieka w UE i poza jej granicami;
 50. wzywa Radę, Komisję i ESDZ do opracowania inteligentnej i skutecznej polityki regulującej wywóz technologii podwójnego zastosowania i dotyczącej potencjalnie szkodliwego wywozu produktów i usług informacyjno-komunikacyjnych, na szczeblu międzynarodowym, w wielostronnych systemach kontroli wywozu i w innych organach międzynarodowych;
 51. podkreśla, że wszelkie zmiany regulacyjne mające na celu zwiększenie skuteczności kontroli wywozu w odniesieniu do transferu niematerialnych technologii nie mogą ograniczać uzasadnionych badań ani dostępu do informacji i ich wymiany oraz że wszelkie potencjalne działania, np. stosowanie generalnych wspólnotowych zezwoleń na wywóz w przypadku badań nad produktami podwójnego zastosowania, nie powinny wywierać efektu zniechęcającego w stosunku do osób prywatnych oraz małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP);
 52. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia, że obecna i przyszła polityka kontroli

- wywozu nie będzie ograniczać działań naukowców prowadzących zasadne badania nad bezpieczeństwem, a kontrole wywozu będą prowadzone w dobrej wierze i wyłącznie w odniesieniu do jasno określonych technologii wykorzystywanych do masowej inwigilacji, cenzury, zagłuszania, przechwytywania informacji, monitorowania oraz śledzenia i lokalizowania obywateli i ich działań w sieciach telefonii (komórkowej);
53. przypomina, że bezprzewodowe technologie komunikacji w topologii siatki mają wysoki potencjał jako sieci zabezpieczające na obszarach, gdzie dostęp do internetu jest nieosiągalny lub zablokowany, i mogą pomóc w propagowaniu praw człowieka;
 54. wzywa Komisję do powołania niezależnej grupy ekspertów mogących przeprowadzić ocenę wpływu istniejących norm UE w dziedzinie technologii informacyjno-komunikacyjnych na wykonywanie praw człowieka w celu sformułowania zaleceń dotyczących dostosowań, które zwiększą ochronę praw człowieka, szczególnie w przypadku wywozu systemów;
 55. uznaje, że rozwój technologiczny stanowi wyzwanie dla systemów prawnych, które należy dostosować do nowych okoliczności; podkreśla, że podmioty kształtujące prawo powinny zwracać większą uwagę na kwestie związane z gospodarką cyfrową;
 56. wzywa Komisję do zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego i niezależnych ekspertów ds. technologii informacyjno-komunikacyjnych, w tym naukowców zajmujących się sprawami bezpieczeństwa, aby zapewnić dostęp do aktualnej wiedzy fachowej, co powinno umożliwić kształtowanie przyszłościowej polityki;
 57. podkreśla konieczność unikania niezamierzonych konsekwencji, takich jak ograniczanie naukowych i innych działań badawczo-rozwojowych prowadzonych w dobrej wierze, wymiany informacji i dostępu do nich, opracowywania wiedzy o technologiach służących zdobywaniu koniecznych kompetencji cyfrowych i propagowaniu praw człowieka lub wywozu takich technologii, albo zniechęcanie do takich działań;
 58. uważa, że współpraca między rządami a podmiotami prywatnymi w domenie cyfrowej na całym świecie, w tym Forum Zarządzania Internetem, wymaga wyraźnej kontroli i równowagi i nie może prowadzić do podważania nadzoru demokratycznego i sądowniczego;
 59. zauważa, że podejście dobrowolne nie jest wystarczające i że należy wprowadzić wiążące środki, by zachęcić przedsiębiorstwa do uwzględnienia praktyk danego państwa w dziedzinie praw człowieka, zanim sprzedadzą mu swoje produkty, oraz do przeprowadzenia oceny wpływu ich technologii na sytuację obrońców praw człowieka i osób krytykujących rząd;
 60. jest zdania, że należy sprawdzać wywóz towarów szczególnie newralgicznych, zanim opuszczą one terytorium UE, oraz że niezbędne są sankcje na wypadek naruszeń;
 61. apeluje o przyznanie każdej osobie prawa do szyfrowania informacji oraz o stworzenie niezbędnych warunków umożliwiających szyfrowanie; uważa, że kontrola powinna leżeć w gestii użytkownika końcowego, który powinien mieć umiejętności niezbędne do właściwego przeprowadzenia takiej kontroli;

62. apeluje o wdrożenie kompleksowych standardów szyfrowania i o uznanie ich za normę we wszystkich usługach komunikacyjnych, aby utrudnić rządowi, służbom wywiadowczym i organom nadzoru odczyt treści komunikatów;
63. podkreśla szczególną odpowiedzialność służb wywiadowczych za budowanie zaufania i wzywa do zaprzestania masowej inwigilacji; uważa, że trzeba zająć się problemem inwigilacji obywateli europejskich przez wewnętrzne i zewnętrzne służby wywiadowcze i położyć jej kres;
64. sprzeciwia się sprzedaży i rozpowszechnianiu europejskich technologii nadzoru i narzędzi cenzury w państwach o ustroju autorytarnym, w których nie obowiązują zasady praworządności;
65. apeluje o umożliwienie osobom zgłaszającym przypadki nadużyć skorzystania z ochrony międzynarodowej i zachęca państwa członkowskie do przedstawienia projektów przepisów dotyczących ochrony takich osób;
66. apeluje o mianowanie przedstawiciela ONZ ds. wolności cyfrowych i ochrony danych oraz wzywa do rozszerzenia zakresu działań Europejskiego Rzecznika Praw Człowieka, by również na technologię spojrzano z punktu widzenia praw człowieka;
67. apeluje o przyjęcie środków gwarantujących ochronę prywatności dziuraczy, dziennikarzy i obywateli na całym świecie oraz zapewniających im możliwość podłączenia się do internetu;
68. podkreśla, że należy uznać dostęp do internetu za prawo człowieka, i apeluje o przyjęcie środków mających na celu wyeliminowanie przepaści cyfrowej;
69. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Unii Europejskiej do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz ESDZ.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	26.5.2015
Wynik głosowania końcowego	+: 33 -: 6 0: 24
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Lars Adaktusson, Petras Auštrevičius, Amjad Bashir, Goffredo Maria Bettini, Mario Borghesio, Elmar Brok, Klaus Buchner, James Carver, Javier Couso Permuy, Mark Demesmaeker, Georgios Epitideios, Eugen Freund, Michael Gahler, Richard Howitt, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Afzal Khan, Janusz Korwin-Mikke, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Ilhan Kyuchyuk, Ryszard Antoni Legutko, Arne Lietz, Barbara Lochbihler, Sabine Lösing, Ramona Nicole Mănescu, David McAllister, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Vincent Peillon, Alojz Peterle, Tonino Picula, Andrej Plenković, Cristian Dan Preda, Jozo Radoš, Sofia Sakorafa, Jacek Saryusz-Wolski, Alyn Smith, Jaromír Štětina, Charles Tannock, Eleni Theoharous, László Tőkés, Ivo Vajgl, Boris Zala
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Bodil Ceballos, Ignazio Corrao, Tanja Fajon, Andrzej Grzyb, Marek Jurek, Jo Leinen, Javi López, Antonio López-Istúriz White, Fernando Maura Barandiarán, Norbert Neuser, Urmas Paet, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Marietje Schaake, György Schöpflin
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Damian Drăghici, Maria Grapini, Josef Weidenholzer